

15. oktober 2009

Sannheten tar ikke befaling

Forsvarsministeren er på tynn is når hun irettesetter Sverre Diesen

- Jeg befaler Dem tjenestelig at amerikanske jagerfly ikke er skutt ned ved Achen!

Luftmarskalk Göring avviser general Gallands tredje forsøk på å formidle en uvelkommen situasjonsrapport (iflg Göbbels' dagbok, 1944)

Igjen har vi opplevd at en topp-politiker griper til disiplinær tankegang i møtet med en uvelkommen beskrivelse av virkeligheten i Forsvaret. Forsvarsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen gir Sverre Diesen en lekse i politisk lydighet: "*Så må ingen generaler glemme at Forsvaret i Norge er under demokratisk styring. Det er politikerne som bestemmer, sånn er det bare.*" (Aftenposten 15. oktober, uthevet her.) Hvilke uttalelser er det så som utløser denne påminnelsen?

I et intervju ved sin fratreden har Sverre Diesen uttalt at det er tilnærmet ingen interesse for Forsvaret som politikkområde i det politiske miljøet, og at det heller ikke er noen særlig innsikt i forsvarssaker, selv på det overordnede nivå man kunne ønske seg. Han ser som resultat av dette at det bevilges hundrevis av millioner for bygg og anlegg som det allikevel må flyttes ut av om få år. Dette skyldes i følge Diesen skjult distriktpolitikk eller finansiering av andre politiske prosjekter over forsvarsbudsjettet. "Stadig underfinansiering, der aktivitetsnivået pines nedover for at det fortsatt skal se ut som om vi har et størst mulig forsvar, er formålsløs sløsing med ressursene" sier Diesen.

Disse uttalelsene er Strøm-Erichsen sterkt uenig i. Hun uttaler videre: "... Og jeg mener at de politikerne vi har hatt på Stortinget og her i departementet har vært både kompetente og lydhøre i forhold til faglige råd." Strøm-Erichsen velger altså en disiplinær tilnærming, - ingen må glemme at hun som forsvarssjefens og andre generalers overordnede er den som bestemmer, og hun er etter egenmeldingen både kompetent og lydhør.

Påstander om uvitenhet og kynisme kan naturligvis ikke lede til noe konstruktivt, så den siden av utspillet fra Diesen var ikke smart. Men Diesens poeng er meget alvorlig: Det er ikke balanse mellom budsjettene og de vedtatte planene for Forsvaret. Det sløses i stor skala fordi det brukes penger på tiltak som om få år må oppgis på grunn av underfinansieringen. Hvis statsråden – eller andre – er uenig med den avtroppende forsvarssjefen på dette punkt, kunne man jo be ham om en nærmere redegjørelse og fortsette diskusjonen på det grunnlag. Ut fra offentlig tilgjengelig informasjon er det imidlertid gode grunner til å tro at Diesen har rett i sin analyse. Det er bare pinlig at man fortrenger denne ubehagelige virkeligheten med henvisning til Diesens påståtte egenrådighet

(Aftenposten), eller med statsrådets lekse i politisk lydighet. Ingen, og slett ikke Diesen, bestrider at politikerne skal bestemme. Det som bestrides er klokskapen i det som er bestemt, og sannferdigheten i fremstillingen av konsekvensene. 5